

PELASTUSSUUNNITELMA

As Oy Savonnuija

19.03.2018

Suunnitelman jakelu:
Taloyhtiön puheenjohtaja
Isännöitsijä
Turvallisuuspäällikkö
Väestönsuojan hoitaja

Suunnitelma on tarkastettava kerran vuodessa

Suunnitelma on tarkastettu .	19.3.2018
Suunnitelma on hyväksytty hallituksen kokouksessa	
Väestönsuojan pintapuolinen tarkastus	
Asukkaille on tiedotettu pelastussuunnitelmasta	Kyllä
Miten on tiedotettu:	Ilmoitustaululla

PELASTUSSUUNNITELMA

As Oy Savonnuija	491-001-0003-0059
Päivitetty	19.3.2018
Laatija	Markku Pulkkinen
Tämä pelastussuunnitelma täyttää kaikki pelastuslain ja valtioneuvoston asetuksen mukaiset vaatimukset pelastussuunnitelmalle.	

Kiinteistön/rakennuksen (rakennusten) perustiedot

Nimi ja osoite:	As Oy Savonnuija, Savilahdenkatu 2, 50100 Mikkeli
Valmistumisvuosi:	1952
Rakennusten lukumäärä:	2
Asuinhuoneistojen lukumäärä:	52
Liike- ja toimistohuoneistot:	4
Varastot yhtiöjärjestyksen mukaan:	3
Porrashuoneiden määrä:	3
Hissien määrä:	3
Kiinteistön omistaja:	As Oy Savonnuija
Taloyhtiön hallitus:	Pulkinen Markku Karppinen Pauli Lilja Kirsti Pippuri Asko
Varajäsenet:	Heikkinen Pekka Seppälä Jorma
Veden pääsulku:	Kellarikerroksessa/lämmönjakohuone
Sähkön pääsulku:	Kellarikerroksessa/Sähköpääkeskus
Vakuutusyhtiö:	
Kokoontumispaikka:	VR:n parkkipaikka Mannerheimintie
Kiinteistöön nimetty turvallisuushenkilöstö:	Pulkinen Markku
Isännöitsijä:	Valiokiinteistöt Oy/ Anssi Kaipainen, Linnakatu 3, 50100 Mikkeli
Kiinteistöhuolto:	Savon Talohoito 015-321250/24 h päivystys

PELASTUSALAN YHTEYSTIEDOT			
Yleinen hätänumero	24 h		112
Myrkytystietokeskus	24 h		(09) 4719 77
Terveysneuvonta	24 h		(09) 10023
Kansallinen lääkeinformaatiokeskus KLIK	8 - 22		0600 1 8888
Lähin pelastuslaitos	Etelä-Savon pelastuslaitos	Jääkärintie 16 50100 Mikkeli	(015) 194 3645
Päivystävä palotarkastaja	Etelä-Savon pelastuslaitos	Jääkärintie 16 50100 Mikkeli	0201 33 44 08
Väestönsuojelu ja valmiussuunnittelu	Etelä-Savon pelastuslaitos	Jääkärintie 16 50100 Mikkeli	0201 33 44 07

Pelastussuunnitelman tiedot:

Pelastussuunnittelun tavoitteena on:

- tunnistaa asuinympäristössä esiintyvät vaaratekijät,
- opastaa ennaltaehkäisemään vaaratilanteiden ja vahinkojen syntymistä
- opastaa toimimaan kyseiseen asuin kiinteistöön soveltuvalla tavalla erilaisissa vaaratilanteissa.

Pelastussuunnitelmaa ei laadita tai ylläpidetä pelastusviranomaista varten, vaan asuin kiinteistön ja sen asukkaiden tarpeisiin ja turvallisuuden parantamiseksi. Pelastusviranomaisen valvoo palotarkastuksien yhteyksissä muiden asioiden ohella, että lakisääteisiä velvoitteita noudatetaan. Pelastussuunnitelma määriteltyihin kohteisiin sekä sen sisältö ovat lakisääteisiä (Pelastuslaki 379/2011 ja Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 207/2011). Pelastussuunnitelma on rakennuskohtainen, mutta mikäli kiinteistöön kuuluu useampi samanlainen rakennus, voidaan suunnitelma tehdä kiinteistö kohtaisesti. Tämä suunnitelma antaa ohjeita todennäköisimpiin vaaratilanteisiin varautumiseen sekä niissä toimimiseen.

Pelastussuunnitelman on laatinut Markku Pulkkinen ja se on laadittu SPEK (Suomen Pelastuspalvelualan keskusjärjestö) ohjeistuksen mukaisesti. Pelastussuunnitelman sisältö tarkastetaan vuosittain taloyhtiöhallituksen tai Valiokiinteistöjen toimesta.

Ennen päivitystä kiinteistön tiloissa suoritetaan turvallisuuskävely ja tarkastetaan tarkastuslistan asiat. Kiinteistössä vakituisesti oleskeleville tarjotaan mahdollisuus tutustua pelastussuunnitelman sisältöön.

Kiinteistön vaaranpaikat ja riskit

Tunnistettuja vaaroja voidaan hallita ja ennaltaehkäistä. On tärkeää tunnista tekijät, jotka voivat johtaa vaaratilanteeseen. Näin voidaan valita keinot, joilla vaaratilanteet voidaan välttää ja niiden seurauksia rajata.

Riskien tunnistaminen on keskeinen osa koko pelastussuunnitelmaa ja asuin kiinteistön turvallisuuden suunnittelua. Työ on hyvä tehdä laajalla pohjalla, asukkaita ja kiinteistössä toimivia kuullen.

On hyvä muistaa, että täysin kattavaa listaa mahdollisista tapaturmista tai vaaroista ei ole mahdollista tai edes tarkoituksen mukaista tehdä. Suurimmat riskit aiheuttavat yleensä ihmisen toiminta ja ajattelemattomuus. Kaikessa toiminnassa jokaisen tulee käyttää omaa harkintaa, huolellisuutta ja varovaisuutta, jotta asuinympäristö olisi turvallinen. Se on parasta mahdollista ennaltaehkäisyä turvallisuuden näkökulmasta.

Vaikka yhteiskunnan häiriötilanteiden ennaltaehkäisy (esimerkiksi laaja sähkökatko tai vedenjakelun häiriintyminen) ei ole asuinyhteisöjen voimin mahdollista, niin omatoimisella varautumisella luodaan valmiudet ja keinot rajoittavat vahinkoja.

Kiinteistössä tunnistetut riskit:

ULKOALUEET	Piha-alueiden hoitamattomuus väärinpysäköinti jätekatos pihan liikennejärjestelyt ikääntyneet istutukset ja puut
SISÄTILAT	Vain yksi porraskäytävä
KIINTEISTÖSSÄ HARJOITETTU TOIMINTA	asuin kiinteistö ja asukkaiden erilaiset asumistottumukset
KIINTEISTÖN ULKOPUOLINEN TOIMINTA	vilkas liikenne kiinteistön välittömässä läheisyydessä ilkivalta, murrot
YLEISET RISKIT	tulipalot tapaturmat vesivahingot sairaskohtaukset myrskyvauriot säteilyvaara kaasuvaara ilkivalta

Toimenpiteet tunnistettujen riskien osalta, joihin on ryhdytty

TULIPALOVAARAT	esim. oikosulut, rikkiäisten laitteiden aiheuttamat palot, tupakointi, tuhopoltto, lasten leikkien aiheuttama palo
Seuraukset	Omaisuusvahingot, savuvahingot, henkilövahingot, kuolema
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	Vuosittain suoritetaan omatoimiset palotarkastukset kiinteistössä. Poistumistiet pidetään vapaina, asennetaan poistumistie opasteet ja jälkivalaisevat kerrosnumerot porraskäytävään tarvittaessa. Puututaan havaittuihin epäkohtiin. Vältetään palokuorman keräämistä asuntoihin, varastoihin ja kellari ja ullakotiloihin. Jokaisessa huoneistossa on oltava riittävä määrä toimintakuntoisia palovaroittimia (yksi per. 60 m²). Palavia / räjähtäviä aineita ei säilytetä varastotiloissa vaan niille erityisesti osoitetussa turvallisessa paikassa. Roskakatos on turvallisissa ollessaan lukittu ja ovi ovisulkijalla varustettu. Kiinteistö kohtaisen paloilmoitinjärjestelmä asennettu LVIS- remontin yhteydessä. Sähkökorjauksia ja asennuksia saa teettää vain alan ammattilaisilla (työntekijällä on oltava riittävät asennusoikeudet ja kokemusta vastaavista töistä). Valaistus ja yleinen siisteys pidetään kunnossa. Sähköpääkeskus merkitään, sinne on esteetön pääsy ja sen edessä ei säilytetä tavaraa.
Palovaaralliset kohteet	keittiö, sauna, varastotilat, roskakatos, kellarikomero, pesula, tekniset tilat, yleiset tilat.
TAPATURMAT	esim. kaatuminen, liukastuminen, lumen ja jään tippuminen päälle, liikenneonnettomuus
Seuraukset	omaisuusvahingot, henkilövahingot, kuolema
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	Hallitus on valtuuttanut hiekoituspalvelun, lumenpudotuksen tarpeen seurannan ja lumityöt kiinteistöhuoltoyhtiölle. Hallitus valvoo toimintaa epäkohtiin puuttuen.
	Lumen ja jään kertymistä katolle ja räystäälle seurataan aktiivisesti talvisin ja etenkin keväisin. Vaaranpaikoista informoidaan välittömästi isännöitsijätoimistoa. Uhkaavassa tilanteessa kulku ja pysäköiminen estetään putoamisvaara- alueella.
	Piha-alue pidetään siistinä ja kasvustoa hoidetaan säännöllisesti. Talohoitoyhtiö haravoi lehdet ja huolehtii talvikunnossapidosta. Ylisuuret kasvit karsitaan esteettömän näkyvyyden varmistamiseksi.

VESIVAHINGOT	esim. tulva, rankkasade, rakenteiden vesivuodot, pesukoneiden rikkoutuminen, ilkivalta, putkirikko
Seuraukset	omaisuusvahingot
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	Veden pääsulku merkitään opastein (selkeä reitti ulko-ovelta)
	LVI-työt, -asennukset ja – tarkastukset suorittavat vain ja ainoastaan alan ammattilaiset.
	Putkistojen kunnosta huolehditaan
	Omatoimista muutosrakentamista suoritetaan vain isännöitsijän ennakkoilmoituksen jälkeen.
	Kodinkoneita käytetään vain valvotusti ja niiden kunnosta huolehditaan (suodattimet, sihdit, jääkaapin takaosan pölynpoisto, kylmä laitteiden valuma-astiat...) Keittiön suurimpien kodinkoneiden alle asennetaan valuma- altaat helpottamaan ja aikaistamaan vesivahingon havaitsemista.
	Katolta, ränneistä ja kaivoista poistetaan tukkeet

SAIRASKOHTAUKSET	esim. sydänkohtaus, sokki, aivoinfarkti, tajunnanmenetyt...
Seuraukset	Henkilö- ja omaisuusvahingot
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	Avunsaannin nopeuden takaaminen kiinteistön alueella. merkityt pelastustiet ja niiden esteettömyys. (ajoväylä on pelastustie vain silloin kun se on merkitty rakennusvalvonta-asiakirjoihin) Ajoväyliä vapaana pito ja moottorikulkuneuvojen pysäköinti vain niille varatuilla paikoilla
	LVI-työt, -asennukset ja – tarkastukset suorittavat vain ja ainoastaan alan ammattilaiset.
	Pelastussuunnitelman liitteenä oleviin ensiapuohjeisiin tutustuminen ja ensiaputaitojen omatoiminen harjoittelu
MYRSKYVAURIOT	esim. erilaiset luonnonilmiöt
Seuraukset	Omaisuusvahingot, henkilövahingot, kuolema, sähkökatkot
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	Kiinteistön alueella olevien puiden / kasvustojen turvallisuuden tarkastaminen Pihan yleinen kunnossapito Omatoiminen varautuminen pitkäaikaisiinkin sähkökatkoihin (taskulamppu, paristot, kotivara, kynttilät, tulentekovälineet)

SÄTEILY- JA KAASUVAARA	esim. radioaktiivisen aineen tai vaarallisen kaasun joutuminen ympäristöön
Seuraukset	Omaisuuksvahingot, henkilövahingot, kuolema
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	Joditablettien hankkiminen tarpeen mukaan. Kotivaran varastointi Ilmanvaihdon hätäpysäytys, mikäli mahdollista Ohjeistus toimimiseksi vaaratilanteessa
ILKIVALTA	esim. erilaiset ilkivaltatilanteet, kuten asuntomurto, kellarimurto, omaisuuden vahingoittaminen...
Seuraukset	Omaisuuksvahingot, henkilövahingot,
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	yleisen siisteyden ja järjestyksen valvominen sekä epäkohtiin puuttuminen valaistuksen riittävydestä varmistuminen lukitusten toimiminen arvoesineiden merkitseminen ja luettelointi graffitien välitön poistaminen
Seuraukset	Omaisuuksvahingot, henkilövahingot, kuolema, sähkökatkot
Toimenpiteet ja turvallisuusjärjestelyt	Kiinteistön alueella olevien puiden / kasvustojen turvallisuuden tarkastaminen Pihan yleinen kunnossapito Omatoiminen varautuminen pitkäaikaisiin sähkökatkoihin (taskulamppu, paristot, kotivara, kynttilät, tulentekovälineet)

Viestintä:

Jokaisella asukkaalla sekä kiinteistössä työskentelevällä on oikeus perehtyä pelastussuunnitelmaan. Keskeistä kuitenkin on, että kaikki asianosaiset tuntevat annetut ohjeet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi sekä toimintaohjeet niiden varalta.

Tähän kirjataan selostus siitä, miten pelastussuunnitelmasta viestitään asukkaille ja toiminnanharjoittajille ja muille asianosaisille

Kuka tiedottaa?

Isännöitsijätoimisto, hallitus, talonhoitoyhtiö

Kenelle tiedotetaan?

Taloyhtiön asukkaille

Kuinka usein tiedotetaan?

Tarpeen vaatiessa

Mistä tiedotetaan?

Toimintaohjeet vaaratilanteisiin.

Ohjeet vaaratilanteiden ennaltaehkäisemiseksi.

Mahdollisista suuremmista muutoksista jotka liittyvät taloyhtiön turvallisuuteen.

Miten tiedotetaan?

Ilmoitustaululla ja verkkosivuilla sekä tarvittaessa kirjeitse

Pelastussuunnitelman ylläpito:

Turvallisuuden säännöllinen seuranta ja pelastussuunnitelman säännöllinen päivittäminen ovat asumisturvallisuuden perusedellytyksiä. Kun pelastussuunnitelmaa arvioidaan säännöllisesti, varmistutaan siitä, että tiedot pysyvät ajan tasalla ja mahdolliset sattuneet vaaratilanteet tai muut turvallisuuspuutteet tulevat huomioiduiksi. Turvallisuustilanteen kartoitusta varten onkin hyvä luoda raportointikäytäntö.

Osa turvallisuuden kehittämistä on turvallisuushenkilöstön koulutus. Riittävällä ja säännöllisellä koulutuksella varmistutaan siitä, että turvallisuutta osataan kehittää ja tarvittaessa vaaratilanteissa löytyy auttajia myös omasta takaa.

Miten turvallisuustilannetta seurataan ja miten ja kenelle havaitut turvallisuuspuutteet tai vaaratilanteet raportoidaan

Vuosittainen turvallisuuskävely. Raportoidaan puutteista isännöitsijälle joka on yhteydessä taloyhtiön hallitukseen.

Miten saadut tiedot talletetaan ja arvioidaan

Tiedot skannataan Valiokiinteistöt Oy:n pelastussuunnitelmatietopankkiin

Pelastussuunnittelusta tai turvallisuustehtävistä vastaavien koulutus, asukkaille annettava koulutus

Aktiivisille ja kiinnostuneille asukkaille annetaan mahdollisuus koulutukseen.

LINKKEJÄ TURVALLISUUTEEN

Kerrostalon paloturvallisuusopas: <https://hallinta-espl.kunta-api.fi/wp-content/uploads/2018/01/Kerrostalon-paloturvallisuusopas.pdf>

Turvaopas: <https://hallinta-espl.kunta-api.fi/wp-content/uploads/2017/07/Suomi.pdf>

Kodinturvaopas: <http://www.kodinturvaopas.fi>

Kodin paloturvallisuus: <http://www.paloturvallisuus.info/>

Asuintalon turvallisuuskävelyn tarkastuslista: <http://www.spek.fi/loader.aspx?id=5527b171-d3ec-4a10-b7b7-ce765791e1dc>

Toimintaohjeita hätätilanteissa: <http://www.spek.fi/loader.aspx?id=6a1058dd-01c4-477c-b317-aaf5ecb2cbf5>

PELASTUSSUUNNITELMA

Asuinkiinteistöissä omatoimisen varautumisen työvälineenä toimii pelastussuunnitelma.

Omatoiminen varautuminen tarkoittaa onnettomuuksien ehkäisyä, ihmisten, omaisuuden ja ympäristön suojaamista vaaratilanteissa sekä sellaisiin pelastustoimenpiteisiin varautumista, joihin kyetään omatoimisesti.

Pelastussuunnitelma on laadittava asuinrakennuksiin, joissa on **vähintään kolme asuinhuoneistoa**. Pelastussuunnitelma tulee tehdä jokaiseen rakennukseen erityispiirteet huomioiden. Mikäli kiinteistöön kuuluu useampia rakennuksia, on harkittava tarvitaanko rakennuksiin erilaisia pelastussuunnitelmia. **Vastuu pelastussuunnitelman laadinnasta**, ylläpidosta ja viestinnästä on taloyhtiössä sen hallituksella.

Vanhat suunnitelmat on päivitettävä kahden vuoden kuluessa lain voimaantulosta eli **1.7.2013** mennessä.

Pelastussuunnitelman tehtävänä on kehittää riskien tunnistamista, tapaturmien ja onnettomuuksien ehkäisyä, varautumista onnettomuustilanteisiin ja niissä toimimiseen.

Päivitettäessä pelastussuunnitelmat uuden lainsäädännön mukaisiksi on huomioitava:

Tarkistetaan ja päivitetään yhteystiedot.

Pelastussuunnittelu ja turvallisuustyö ovat riskilähtöistä. Tämä tarkoittaa sitä, että ensin tunnistetaan riskit ja sitten suunnitellaan toimenpiteet niiden pohjalta.

Asukkaille tiedotetaan säännöllisesti oikeanlaisesta toiminnasta vaara- ja onnettomuustilanteissa sekä onnettomuuksien ehkäisyn osalta.

Laaditaan väestönsuojan tyhjentämissuunnitelma osana poikkeusoloihin varautumista.

Pelastussuunnittelussa huomioitavaa

Taloyhtiön hallitus osallistuu aktiivisesti pelastussuunnitelman laatimiseen ja päivittämiseen.

Asukkaille tiedotetaan huolellisesti pelastussuunnitelman sisällöstä.

Asuinkiinteistössä on hyvä olla koulutettu turvallisuustiimi.

Pelastussuunnitelman tarkoitus on herättää asukkaat huomaamaan asuinympäristön vaaratekijät ja auttaa ehkäisemään vaaratilanteet ja vahingot. Avun saapuminen voi onnettomuustilanteissa kestää pitkäänkin, joten taloyhtiössä on osattava toimia tehokkaasti ihmisten ja omaisuuden turvaamiseksi ja vahinkojen minimoimiseksi. Paras asukas- ja kiinteistö turvallisuus saavutetaan, kun pelastussuunnittelu tehdään aidossa yhteistyössä kiinteistön asukkaiden ja toiminnanharjoittajien kanssa keskittyen juuri kyseisen kiinteistön oleellisiin, arjen turvallisuutta palveleviin tarpeisiin. Tärkeää on huolehtia suunnitelman perehdyttämisestä hallitukselle, asukkaille ja muille sitä tarvitseville.

Kiinteistön perustiedot

Kokoontumispaikka	VR:n parkkipaikka Mannerheimintie				
Ilmanvaihdon häätäpysäytyksen sijainti					
Veden pääsulun sijainti	Alatalo sekä talokohtaiset jokaisen talon lämpökeskuksessa				
Sähkön pääkatkaisijan sijainti	sähköpäähuone, pohjakerros jokaisessa talossa				
Savunpoisto luukkujen ja paloilmoitinlaitteiston avauksen sijainti					
Kerrosnumerointi	Jokaisessa talossa hohtavat				
Alkusammutusvälineet kiinteistössä	Jokaisen talon ullakolla jauhesammuttimet				
Väestönsuoja: kiinteistössä					
Väestönsuojan merkinnät					
Väestönsuojan tarvikkeet ja välineet					
Väestönsuojan tarkastuksen sisältö					
Väestönsuojan kiinteä puhelinliittymä	Ei ole	Matkapuhelimen kuuluvuus väestönsuojassa	Kuuluvuus kohtalainen		
Väestönsuojan koko	m ²	Suojaluokka		Henkilömäärä	
Yleisen väestönsuojan sijainti	Naisvuori, Vuorikatu 13 50100 Mikkeli				
Esteetön poistuminen	Kiinteistöistä on mahdollista poistua esteettömästi ilman avaimia.				
Poistumisteiden ja varateiden merkintä	Merkinnät löytyvät				
Pysäköinti, sujuvuus ja turvallisuus	Pysäköinti sujuvaa. Valaistuksen parannus julkisivuremontin yhteydessä.				

Kiinteistön henkilöstö

Kiinteistön hallitus	Pulkkinen Markku, Savilahdenkatu 2 A 10, 50100 Mikkeli
	Karppinen Pauli, savilahdenkatu 2 C, 50100 Mikkeli
	Lilja Kirsti, Savilahdenkatu 2 B, 50100 Mikkeli
	Pippuri Asko, Savilahdenkatu 2 B 25, 50100 Mikkeli
Varajäsen	Heikkinen Pekka, Savilahdenkatu 2 B, 50100 Mikkeli
Varajäsen	Seppälä Jorma,
Isännöitsijä	Valiokiinteistöt Oy / Anssi Kaipainen
	015- 338 883 / Linnankatu 5, 50100 Mikkeli
Kiinteistöhuolto	Savon Talohoito
	015 – 321 250 / Porrassalmenkatu 1 50100 Mikkeli

Tehtävät ja vastuut:

Taloyhtiön hallitus on nimennyt asuintalon turvallisuushenkilöstön tehtäviin:

Tehtävä	Henkilö / huoneisto	Puhelinnumero
Turvallisuusvastava		
Porras /talovastaavat		
Ensiaputaitoiset		
Alkusammutustaitoiset		

Toimintaohjeet vaaratilanteissa

Hätäilmoituksen tekeminen ja avun opastaminen perille

Hätänumeroon tulee soittaa aina kiireellisissä, todellisissa hätätilanteissa hengen, terveyden, omaisuuden tai ympäristön ollessa uhattuna tai vaarassa tai jos on syytä epäillä näin olevan. Hätänumeroon tulee soittaa myös silloin, jos haluaa ilmoittaa poliisille havaitsemastaan meneillä olevasta rikoksesta. Jos epäilyttää, onko kyseessä hätätilanne vai ei, on aina parempi soittaa hätänumeroon kuin olla soittamatta. Soita hätäilmoitus aina mieluummin hiukan liian aikaisin kuin liian myöhään.

HÄTÄILMOITUS

Soita 112

Kerro paikkakunta ja tarkka osoite.

Kerro mitä on tapahtunut.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin.

Lopeta puhelu vasta saatuasi luvan siihen.

Opasta näkyvästi apua paikalle:

Yhden opastajan tulee mennä pihan liittymään tien varteen. Mikäli liittymiä pihaan on useita, olisi jokaisessa liittymässä olla omat opastajat tai näköyhteys liittymiin.

Kun saat näköyhteyden saapuvaan apuun, HEILUTA KÄSIÄ RISTIIN PÄÄN YLÄPUOLELLA merkiksi siitä, että sinä tiedät, missä apua tarvitaan. Opasta käsimerkein seuraavan opastajan luo.

Opastajan tulee näkyä selvästi, siten että saapuva apu kiinnittää häneen huomion. Heiluttele käsiä ja pimeässä käytä taskulamppua, turvaliiviä, heijastinta tms.

Nopeimmat reitin ja avun saamisen varmistamiseksi on oikean sisäänkäynnin edessä hyvä olla opastaja, joka opastaa avulle tarkasti perille.

Tulipalotilanteissa mieti etukäteen tarkasti, kuinka neuvot suullisesti avun perille: monetko portaat ylös ja kuinka mones ovi jne., jotta apu menee kerralla ja nopeasti oikeaan paikkaan.

Hätänumeroon ei soiteta kiireettömissä asioissa eikä kyselytarkoituksessa. Tämä pätee myös erilaisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa, joissa tiedustelusoitot saattavat tukkia hätänumeron. Onnettomuustilanteissa pyri pitämään ulkopuoliset loitolla.

HANKI PALOVAROITIN, TESTAA SEN TOIMIMUUS SÄÄNNÖLLISESTI, VAIKKA TALOYHTIÖSSÄ ON KIINTÖISTÖ KOHTAINEN PALOILMOITIN JÄRJESTELMÄ

Hanki alkusammutuskalustoa; esim. sammutuspeite ja aseta se helposti käyttöönottovalmiiksi. Pidä sähkölaitteet kunnossa. Vioittunut laite, esimerkiksi reistaileva pesukone tai rikkoutunut sähköjohto, täytyy viedä heti huoltoon sähköalan ammattilaiselle.

Kodin sähkölaitteet on sijoitettava oikein.

Television ympärillä on oltava avonaista tilaa, jotta jäähdytysilma pääsee kiertämään. Herätevirta on hyvä kytkeä pois television pääkatkaisijasta yöksi ja matkan ajaksi.

Irrota gsm. Tabletin, tietokoneen latausjohto seinästä, jos laite ei latauksessa. Seinään jätetty latausjohto on tulipalon riskiä lisäävä tekijä

Pyykin- ja astianpesukonetta ei saa jättää päälle ilman valvontaa.

Usealla pistorasialla varustettuun jatkojohtoon saa kytkeä vain pienitehoisia laitteita.

Pyykkien kuivattaminen sähkölämmittimen päällä tai kiukaan yläpuolella on ehdottomasti kielletty!

Taloyhtiön paloturvallisuus on yhteinen asia

Paloturvallisuus on niin taloyhtiön kuin sen asukkaidenkin vastuulla.

Taloyhtiönhallitus ja isännöitsijä

Vastaavat, että talon turvallisuusjärjestelyt ovat vähintään määräysten mukaiset toimivat yhteistyössä turvallisuuspäällikön kanssa.

Taloyhtiön turvallisuuspäällikkö

Neuvoo ja opastaa asukkaita ennaltaehkäisemään vaaratilanteita ja toimimaan oikein tulipalon sattuessa.

Asukkaat

Huolehtivat kotiansa palovaroittimien toimintakunnosta ehkäisevät parhaalla mahdollisella tavalla tulipalon syttymisen.

TOIMINTAOHJEET TULIPALOTILANTEESSA

PELASTA

Mikäli huoneistossasi palaa tai on savua: Pelasta itsesi ja vaarassa olijat. Varoita muita vaarassa olevia huutamalla.

Älä hengitä savua (tulipaloissa savu on erittäin myrkyllistä). Jos joudut savuiseen tilaan, liiku matalana.

Ohjaa muut henkilöt turvallista poistumistietä käyttäen ulos. Kaikista merkityistä varapoistumisteistä pääsee poistumaan ilman avainta. Älä koskaan käytä savuista poistumistietä.

Älä käytä hissiä.

Sulje aina kaikki ovet perässäsi kiinni. Jokainen suljettu ovi hidastaa palon etenemistä. Ilmoita heti pelastusviranomaisille, mikäli joku puuttuu. Älä palaa sisälle tai älä lähde itse pelastamaan. Mene ja poistu vasta luvan saatua.

Mikäli palo ei ole huoneistossasi, todennäköisesti turvallisin paikka on oma huoneistosi, koska porraskäytävä voi täyttyä myrkyllisestä savusta muutamassa sekunnissa.

Huoneistossasi sulje ovet ja ikkunat, tuki ovenraot vaikka kostutetuilla pyyhkeillä, jottei savu pääse sisään. Tuuleta tarvittaessa omaa huoneistoasi. Jos tilassa on savua, pysy matalana.

Odota pelastushenkilökuntaa. Ilmoita tarvittaessa sijaintisi pelastushenkilökunnalle huutamalla ikkunasta tai parvekkeelta tai soita 112.

SOITA 112

Kts. kohta Häätäilmoituksen tekeminen ja opastaminen paikalle.

SAMMUTA

Sammuta, mikäli se on turvallista. Alkusammutus todennäköisesti vähintään hidastaa palon etenemistä, vaikkei se kokonaan sammuisikaan.

Älä hengitä myrkyllistä savua! Pidä hengitystiet aina savurajan alapuolella. **RAJOITA**

Sulje ovet ja ikkunat. Jokainen suljettu ovi hidastaa palon leviämistä.

Poista lähellä olevat tulenarat esineet ja syttyivät aineet.

Suojaa arat ja tärkeät koneet ja laitteet vesi- yms. vaurioilta.

OPASTA

Toimi harkiten, älä vaaranna omaa turvallisuuttasi.

Hätäensiapu

Aivojen mahdollisuus selvitä vaurioita ilman happea heikkenevät 10 % jokainen minuutti. Eli 10 minuutin kuluttua mahdollisuudet ovat matemaattisesti nolla. Hätätilanteissa ensimmäiset minuutit ovat ratkaisevia, jolloin ehkä vain sinä voit auttaa. Uskalla siis auttaa! Taitoja opetetaan hätäensiapu- ja ensiapukurssilla. Jokaiselle olisi hyödyllistä hankkia nämä taidot ja virkistää muistia kolme vuoden välein käymällä kursseilla säännöllisesti.

Aikuisen painelu-puhalluselvytys (PPE) (**Ensiapuopas, Maaret Castrén, Henna Korte ja Kristiina Myllyrinne**)

Kun henkilö menettää äkillisesti tajuntansa tai näyttää elottomalta, **selvitä heti tarvitaanko painelu- puhalluselvytystä**

Tunnista sydämenpysähdyksen oireet:

- äkillinen tajunnan menetys
- hengitys on pysähtynyt tai epänormaali (haukkovaa tai äänekästä)

Tarkista tajunta

- Selvitä, onko henkilö herätettävissä puhuttelemalla tai ravistelemalla häntä. Kysy esimerkiksi "Oletko kunnossa, mitä on tapahtunut?"

Soita hätänumeroon 112

- Jos henkilö ei herää eikä reagoi käsittelyyn, huuda apua, ja pyydä joku paikalla olevista tekemään hätäilmoitus numeroon 112.
- Jos olet yksin, tee hätäilmoitus itse. Noudata hätäkeskuksen ohjeita.

Avaa hengitystiet

- Kohota toisen käden kahdella sormella leuan kärkeä ylöspäin. Taivuta päätä taaksepäin toisella kädellä otsaa painaen. **Tarkista hengitys**
- Pidä hengitystiet auki ja katso liikuuko rintakehä, kuuluuko normaalin hengityksen ääni tai tuntuuko poskellasi ilman virtaus.
- Onko hengitys normaalia vai onko se vaikeutunut
- Onko hengitys äänekästä, vinkuvaa, kuorsaavaa tai katkonaista?
- Onko huulissa tai kasvoissa sinerrystä tai onko hän "huonon värinen"?
- Käytä enintään 10 sekuntia aikaa hengityksen tarkistamiseen.

Jos henkilö hengittää normaalisti, käännä hänet kylkiasentoon hengityksen turvaamiseksi. Valvo hengitystä ammattiavun tulon saakka.

- **Jos hengitys ei ole normaalia, aloita paineluelvytys.**

Siirrä henkilö selälleen tukevalle alustalle ja mene polvilleesi hänen viereensä.

Aseta toisen käden kämmen tyvi keskelle rintalastaa ja toinen käsi sen päälle. Pidä käsivarret suorina ja hartiat kohtisuoraan henkilön rintakehän yläpuolella. Sormet voivat olla ojennettuina tai lomittain koukistettuina, mutta pidä ne irti rintakehästä, jotta voima kohdistuisi vain rintalastaan.

Painele rintalastaa 30 kertaa mäntämaisellä liikkeellä painelutaajuudella 100 kertaa minuutissa. Anna rintalastan painua alaspäin 4-5 cm (noin kolmanneksen rintakehän syvyydestä) ja sen jälkeen palautua. Paineluvaihe on yhtä pitkä kuin kohoamisvaihe.

Jatka puhalluselvytyksellä.

- 30 painelun jälkeen avaa uudestaan hengitystiet ja puhalla 2 kertaa.
- Avaa hengitystiet kohottamalla toisen käden kahdella sormella leuan kärkeä ylöspäin ja taivuttamalla toisella kädellä päätä taaksepäin otsasta painaen.
- Sulje otsaa painavan käden etusormella ja peukalolla henkilön sieraimet. Paina huulesi tiiviisti hänen suulleen tai käytä elvytyssuojaa.
- Puhalla ilmaa kaksi kertaa keuhkoihin ja seuraa samalla rintakehän liikkumista. Puhallusten tulee olla noin 1 sekunnin mittaisia.

Jatka painelu-puhalluselvytystä rytmillä 30:2, kunnes vastuu siirtyy ammattihenkilölle, hengitys palautuu tai et enää jaksaa elvyttää.

TOIMINTA KOKOONTUMISPAIKALLA

Hätätilanteessa kiinteistöstä poistumisen jälkeen kokoonnutaan nimetylle kokoontumispaikalle, mikäli se on turvallista.

Toimintaa kokoontumispaikalla johtaa talon turvallisuushenkilöstö.

Kokoontumispaikalla huolehditaan mahdollisista loukkaantuneista, huolehditaan liikuntarajoitteisista ja muutoin vajaakuntoisista

Pelastushenkilöstölle ilmoitetaan, jos tiedetään jonkun jääneen sisälle.

LIIKUNTARAJOITTEISTEN AVUSTAMINEN HÄTÄTILANTEESSA

Mikäli tiedät talossasi asuvan liikuntarajoitteisia henkilöitä pyri hätätilanteessa varmistamaan myös heidän turvallinen poistuminen.

Mikäli et voi auttaa, ilmoita pelastusviranomaisille tilanteesta. Toimi yhteistyössä muiden asukkaiden kanssa.

VESIVAHINKO

Sulje huoneistokohtaiset sulut

Sulje veden pääsulku

Katkaise virta sähkökeskuksesta

Tyrehdytä vuoto, mikäli mahdollista

Ilmoita asiasta välittömästi huoltoyhtiöön ja isännöitsijälle Tarvittaessa ota yhteys yleiseen hätänumeroon

Vesivaara uhatessa rakennuksen ulkopuolella selvitä vaaran aiheuttaja, pyri estämään veden pääsy rakennukseen (esim. säkitys, pressut). Hälytä lisääpua ja informoi huoltoliikettä sekä isännöitsijää.

Yleinen vaaramerkki

Väestöhälyttimien kuntoa testataan kuukausittain kuukauden ensimmäisenä maanantaina klo 12.00. Tarkista säännöllisesti, kuuluko äänimerkki huoneistoon

sisälle tai asuinkiinteistön pihaan. Testauksessa käytettävä äänimerkki on seitsemän sekunnin pituinen tasainen ääni. Yleinen vaaramerkki on taas minuutin mittainen, seitsemän sekunnin sykleissä vuorottain nouseva ja laskeva sireenin ääni. Jos viranomaiset soittavat yleisen vaaramerkin, on kyseessä todennäköisesti kaasu-, säteily- tai jokin muu suojautumista vaativa vaaratilanne. Säteilyonnettomuuksissa sisälle suojautuminen ja joditabletin ottaminen ovat riittäviä toimenpiteitä pahimmissakin ydinvoimalaitosonnettomuuksissa lukuun ottamatta alle 20 km etäisyydellä voimalaitoksesta, jossa onnettomuus on tapahtunut. Johtuipa tilanne mistä syystä hyvänsä, toimintaohjeet ovat aluksi aina samat: siirry välittömästi sisätiloihin. Yleisestä vaaramerkistä tiedotetaan väestöhälyttimien lisäksi myös pakkosyöttönä kaikilla radiokanavilla ja tv-ruudussa juoksevilla tekstillä.

KUULLESSASI YLEISEN VAARAMERKIN

TOIMI SEURAAVASTI

Siirry sisään ja pysy sisällä. Vältä maan alla sijaitsevia kerroksia, koska myrkylliset kaasut voivat olla ilmaa painavampia ja kerääntyä kellarikerroksiin.

Sulje ovet ja ikkunat, pysäytä koneellinen ilmanvaihto (selvitä sijainti etukäteen). Kuuntele radiosta tai TV:stä lisä ohjeita.

Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.

Sisätiloissa olet suojassa. Älä poistu alueelta elleivät viranomaiset siihen kehota. **Jos olet ulkona, etkä pääse sisätiloihin**

Kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen ja pyri mahdollisimman korkealle paikalle. Vältä hengästymistä, jotta hengityksesi ei nopeudu.

Vaara ohi -merkki on yhtämittainen tasainen äänimerkki, jonka kesto on yksi minuutti.

TURVALLISUUSHENKILÖSTÖN TEHTÄVÄT

Älä vaaranna omaa turvallisuuttasi näitä tehtäviä hoitaessasi. Varmista, että kaikki ulko-ovet ja ikkunat ovat suljettu.

Varmista ikkunasta, että kaikki ovat siirtyneet pihalta sisätiloihin. Varmista, että koneellinen ilmanvaihto on pysäytetty.

Varmista, että myös kaikki sisällä olevat henkilöt ovat tietoisia yleisestä vaaramerkistä.

Kuuntele radioista tai katso TV:stä tarkemmat toimintaohjeet sekä selvitä mahdollinen syy yleisen vaaramerkin soittamiseksi.

Tarvittaessa opasta huoneiden tiivistäminen. Rauhoita ihmisiä. ”Sisällä olemme suojassa.”

SÄTEILYVAARAN UHATESSA

Toimi aluksi kuten yleisen vaaramerkin ohjeissa.

Mikäli selviää, että kyseessä on varmuudella säteilyvaaratilanne: siirtykää rakennuksen keskiosiin ja/tai kellarikerrokseen. Myös väestönsuojaa voidaan käyttää. **Huomaathan, että väestönsuojaan ei tule mennä kaasuvaaratilanteessa, koska vaarallinen kaasu saattaa kerääntyä kellarikerrokseen.**

Ota joditabletit vasta viranomaisen kehotuksesta (radio ja TV).

Suojaa käytössäsi olevat elintarvikkeet sulkemalla ne muovipusseihin ja tiiviisiin astioihin.

Vältä ulkona liikkumista. Jos ulos on pakko mennä, suojaa itsesi kokonaan ihon peittävällä asulla, esim. sadepuvulla ja suojaa hengityksesi hengityssuojaimella tai pyyhkeellä. Sisään tullessa jätä saastuneet vaatteet eteiseen ja peseydy huolella.

SÄHKÖKATKOT

Tarkasta ensin sulakkeet

Odota sähköjen palautumista

Sähköyhtiöllä on vikapalvelunumero jonne voi ottaa yhteyttä tarvittaessa Varaudu pidempään sähkökatkoihin ennakolta

Vaaratilanteen sattuessa

Mikäli kiinteistössä on tapahtunut tulipalo, rakennetaan hallituksen ja isännöitsijän toimesta jälkisarjapalveluorganisaatio. Jälkisarjapalveluorganisaatio voivat olla seuraavia ryhmiä:

- huoltoyhtiöt
- vartiointiliikkeet
- asukkaat

Mikäli tulipalon vaara on akuutti, vahtii aluetta pelastuslaitos.

Tapahtuneen vaaratilanteen jälkeen, pyritään torjumaan jälkivahinkoja. Tilannetta arvioimaan tilataan alan ammattilaisia. Mikkelin alueella vahinkoarviointeja tekevät mm. STT ja Polygon. Palovahingoissa vakuutusyhtiöiden suositus on Polygon. Vahinkojen rajaamisessa pyritään siihen, että mahdollisimman moni asunto pysyisi asuinkelpoisena. Esimerkiksi tulipalon jälkeen pyritään turvaamaan mahdollisimman monen huoneistoon sähkö-, veden-, ja lämmönjako.

Tapahtuneesta tiedotetaan isännöitsijän/hallituksen toimesta aina mahdollisimman pian. Vahinkojen laajuudesta riippuen, rajataan työ maa-alue sekä aloitetaan seuraavana arkipäivänä korjaussuunnitelman tekeminen, urakoitsijan etsiminen tai tarvittaessa kilpailuttaminen. Tarvittaessa asiasta voidaan pitää ylimääräinen yhtiökokous.

Mikäli asiaan liittyy rikos, sen epäily tai suuri palovahinko, ilmoita asiasta myös poliisille. Pyydä ilmoituksesta jäljennös vakuutusyhtiötä varten (rikosilmoitus tai poliisitutkintapöytäkirja).

Ota viipymättä yhteyttä omaan vakuutusyhtiösi (koti- tai palovakuutus). Vakuutusyhtiön tekemä vahinkotarkastus pitää tehdä ennen korjaustöiden aloittamista. Älä hävitä vahingoittunutta omaisuutta ennen vahinkotarkastusta. Vahinkotarkastuksen ja korvauskäsittelyn yhteydessä sovitaan vahingoittuneen omaisuuden korvaamisesta. Tulipaloissa jos syttymissy ei ole täysin selvä, lupa omaisuuden siirtoon on saatava poliisilta. Jos et voi yöpyä kodissasi, selvitä missä voit olla väliaikaisesti yötä. Sovi mahdollisesta tilapäismajoituksen kustannuksista vakuutusyhtiösi kanssa etukäteen. Palaneessa tilassa ei välttämättä voi oleskella poliisin tutkimusten, mahdollisten haitallisten kaasujen vuoksi. Ota kotoa mukaasi mm. avaimet, henkilöllisyystodistus/passi, luottokortit, henkilökohtaiset lääkkeet, pankki- ja luottokortit, pankkitilien tunnusluvut, todistukset ja kuva-albumit.

Estä lisä vahingot. Varmista, että tilan jälkivartioinnista ja murtosuojauksesta huolehditaan. Asiasta sovitaan esim. isännöitsijän kanssa. Suojaa omaisuus ulkopuoliselta ilkivallalta, varastamiselta ja kastumiselta.

Luetteloï varastettu, tuhottu tai vaurioitunut omaisuutesi mahdollisimman pian. Tulipaloissa irto-omaisuus voidaan yleensä puhdistaa noesta ja savun hajusta, samoin kastunut omaisuus voidaan pestä ja kuivattaa ammattiliikkeen avulla.

Käytä jälkivahinkojen torjuntaan erikoistuneita auktorisoituja liikkeitä, www.vahinkopalvelut.net. Kiinteistövakuutus on tarkoitettu korvaamaan rakenteisiin tulleita vahinkoja. Koti- tai

Palovakuutus on tarkoitettu korvaamaan irtain omaisuutesi.

Tulipalon jälkeen huolehdi terveydestäsi: Jos olet hengittänyt palopaikalla savukaasuja ja olet huonovointinen, hakeudu terveydenhuollon päivystykseen.

Rikoksen uhriksi joutuminen tai tulipalo tai muu suuri kotia kohdannut vahinko voi olla mieltä järkyttävä kokemus. Henkistä tukea onnettomuuden jälkeen voivat tarvita niin uhri, läheiset, auttajat kuin silminnäkijätkin. Ulkopuolista apua kannattaa hakea. Henkinen jälkihoito auttaa käsittelemään onnettomuuden aiheuttamia reaktioita ja kärsimystä, helpottaa ahdistusta sekä ennaltaehkäisee myöhempiä stressioireita.

Henkistä jälkihoitoa ja keskusteluapua tarjoavat paikalliset ja valtakunnalliset auttajat mm. terveyskeskukset ja sairaalat, kriisiryhmät ja –keskukset

Yhteyden sosiaali- ja kriisipäivystykseen saat tarvittaessa hätäkeskuksen kautta soittamalla numeroon 112.

VAAROJEN TUNNISTAMINEN TAULUKKO, ASUINTALOT

VAARANPAIKAT	RISKI	ENNALTAEHKÄISEVÄT TAI KORJAAVAT TOIMENPITEET
YLEISET ASIAT		
Lukitukset - vialliset tai jäätyvät lukot	Ilkivalta, varastaminen, tuhopoltot	Lukituksen säännöllinen huolto ja tarvittaessa korjaukset.
Avaimia ulkopuolisilla/ rappukäytävien ovikoodit	Ilkivalta, varastaminen, tuhopoltot	Avainten luovutuksesta pidetään kirjaa. Huoneiston luovutuksen jälkeen avaimet luovutetaan. Ulkopuoliset eivät voi teettää avaimia Tarvittaessa lukot tai sarjoitus uusitaan tai ovikoodit vaihdetaan.
Vesivahinkojen tai siihen liittyvän ilkivallan mahdollisuudet - vesipisteiden ilkivaltainen käyttö	Kosteusvahingot	Vesipisteiden avaimet/kahvat säilytetään pois ulkopuolisten ulottuvilta. Jäätymisen suojausjärjestelmien tarkistus syksyisin.
Koneiden ja laitteiden säännöllinen huolto (suosituksia) - ilmastointikanavat 10 vuoden välein - suodattimet ja lämmönvaihtimet vuoden välein - savupiiput nuohous vuosittain, määräys	Vioittuvat laitteet, tulipalo, huono sisäilman laatu yms.	Sisällytetään huoltosopimukseen tai isännöitsijän valvontaan.
Yleinen vaaramerkki (kaasu-, säteily- tai muu vaara)	Tapaturmat, sairastuminen, kuolema	Sisälle suojautuminen tulee olla suunniteltu. Kaikki asukkaat tietävät kuinka toimia vaaratilanteessa (turvallisuusohje huoneistoissa) ja miten ilmastointi pysäytetään. Yleinen vaaramerkki kuuluu sisälle/ulos?
Syttyvät ja palavat nesteet, varastointi	Tulipalo	Yhdessä palo-osastoidussa tilassa voi säilyttää syttyviä sekä helposti ja erittäin helposti palavia nesteitä (esim. bensiini) enintään 60 l ja palavia nesteitä, joiden leimahduspiste on yli 55 °C (esim. diesel) enintään 200 l. Esim. mikäli autotalli ei ole

		oma palo-osastonsa, tällöin määrät ovat yhteensä kaikille talleille. Suositeltavaa on, että aineita säilytetään esim.
		metallikaapissa. Palavia nesteitä tai kaasuja ei saa käsitellä autosuojassa. Nestekaasun säilytys on kielletty ullakolla ja kellarissa.
Kaasupullot	Tulipalo, räjähdys	Kaasupullot tulee sijoittaa mahdollisimman lähelle ulko-ovea ja ulko-oveen on suositeltavaa laittaa merkintä niiden sijainnista. Säilytystilassa on oltava riittävä ilmanvaihto ja sijoitettu siten, etteivät ne pääse kuumenemaan esim. lämmityslaitteen tai auringonpaisteen johdosta. Nestekaasun säilytys on kielletty ullakolla ja kellarissa.
Myrkyllisten aineiden säilytys	Myrkytys	Liuottimet, maalit, pesu- ja desinfiointiaineet, hyönteismyrkyt ja lääkkeet ovat lasten ulottumattomissa.
Tulisijat ja lämmittäminen	Häkämyrkytys ja kuolema Tulipalo	- Kun hiilloksessa ei enää näy liekkejä, voi pistää peltiä pienemmälle. Vasta kun hiillos on palanut loppuun eli kaikki hiilet ovat mustia ja jos pellissä on häkäaukko, voi sulkea hormipellin kokonaan. - Nykyään kaikkiin uudisrakennuksiin vaaditaan ns. häkäaukko hormipelteihin. Reikä kannattaa tehdä jälkeensä, jos sitä ei vielä ole. - Liiallinen lämmittäminen kuumentaa itse tulisijaa liikaa. Samalla savukaasujen lämpötila kohoaa, jolloin se saattaa vaurioittaa liitinhormia ja itse savuhormia. Sopiva määrä on 1-2 pesällistä. Kylmän tulisijan lämmittäminen tulee aloittaa pienemmillä määrillä. - Tuhkat tulee poistaa hyvissä ajoin ja varastoitava siten, ettei siitä aiheudu tulipalon vaaraa. - Luukullisen tulisijan lattiasuojaus on min 40 cm eteenpäin ja 10 cm sivuille sivuluukun reunasta. - Tulisijat ja savuhormit tulee nuohota vuosittain.
Myrskyt, trombit, syöksyvirtaukset	Sähkökatkot, kaatuvat puut tai lentävät tavarat jne.	- Kts. sähkökatkot seuraava kohta - Lahot tai muutoin helposti kaatuvat puut poistettava säännöllisesti. - Irtonaiset tavarat viedään säätiedotusten mukaan sisätiloihin.
Sähkökatkot - asunnon lämpötila - sähkölaitteet (mm. ruuanlaitto ja säilytys)	Hankaloittaa arkea, mm. asuinhuoneisto voi viilentyä jopa	Varaa helposti saataville taskulamppuja. Paristokäyttöinen radio, varaparistot sekä kynttilät ja tulitikut ovat myös hyödyllisiä. Tulisijat ovat hyvä varalämmön lähteitä ja niitä voidaan hyödyntää

eivät toimi - matkapuhelin lakkaa toimimasta - netti ei toimi	vaarallisen kylmäksi.	ruuan valmistuksessa. Pakasteiden suojauksen suunnittelu etukäteen. Auton virtaa voi hyödyntää radion kuuntelussa ja matkapuhelimen latauksessa. Autoa ei tule kuitenkaan pitää käynnissä autotallissa häikävaaran vuoksi.
Vesikatkot tai saastunut vesi	Sairastuminen, kuolema	Varmista, että jokainen tietää asuintalossa vesikatkosta tai saastuneesta vedestä. Jokaisen tulee huolehtia, että saastunutta vettä ei juoda edes vahingossa. Varaa kannellisia astioita, jossa voit säilyttää puhdasta vettä. Kaupoista vesi loppuu todella nopeasti. Suunnittele mistä voit hakea puhdasta vettä. Puhtaan veden jakelua saatetaan järjestää esim. paloasemilla. Seuraa tiedotusvälineitä.
Sairaskohtaukset	Apua ei saada ajoissa, sairastuminen, kuolema	Jokaisen on hyvä osata hätäensiavun perusteet. Uskalla auttaa. Hälytä ajoissa apua 112. Kartoita ensiavun osaajat taloyhtiöstäsi ja pyydä heidät mukaan turvallisuushenkilöstöön ensiavun antajiksi.
ULKOALUE		
Osoitemerkinnot valaistusta ja näkyvät.	Avun saaminen viivästyy	Talon numero (riittävän iso ja sopivan värinen) tulee näkyä kaikista suunnista taloon tultaessa sekä myös pimeällä.
Ajojärjestelyt ja pysäköinti toimivat.	Tapaturmat, avun saaminen viivästyy	Pysäköinnin ja ajojärjestelyiden suunnittelu. Pysäköinti vain sallituilla paikoilla. Riittävä näkyväisyys liittymästä ajo- ja pyörätielle.
Pelastustiet auki (min. leveys 3,5 m)	Avun saaminen viivästyy	Pysäköinti vain sallituilla paikoilla, ei esteitä pelastustielle, pelastustiet auki myös talvella.
Erityisen liukkaiden paikkojen (jää tms.) syntyminen estetty	Kaatuminen	Mahdollisia kohteita: luiskat, kalteva tai jyrkkä piha, rappuset, vuotavat rännit, öljyvuodot. Poistetaan liukkauden syy, jos mahdollista. Muutoin estetään kulkeminen.
Katolta putoavat lumet ja jäät	Tapaturmat, kuolema	Sisällytetään huoltosopimukseen velvoite valvoa lumien ja jäiden kertymistä katolle sekä puhdistus. Lumiesteet. Pihan suunnittelu. Tarvittaessa estetään kulku vaarallisella alueella.
Vaaralliset puut ja pensaat sekä putoavat oksat	Tapaturmat, kuolema	- Lahot tai muutoin helposti kaatuvat puut sekä putoavat oksat poistettava säännöllisesti. - Poistetaan tai harvennetaan oksia, jotka voivat aiheuttaa vaaraa kulkuväylillä, leikki- tai muilla oleskelupaikoille.

		- Tunnistetaan talvisin tykkylumen tuomat vaaranpaikat, poistetaan oksat/puut tai estetään pääsy vaara-alueelle.
Piha-alue hiekoitettu liukkaalla säällä.	Tapaturmat, kuolema	Väylät hyvin hiekoitettu, kiinteistöhuollon sopimukseen selvät säännöt. Tarvittaessa myös asukkaille mahdollisuus lisätä hiekkaa esim. sisäänkäynnin eteen.
Lumisten tai märkien kenkien puhdistaminen sisääntulossa.	Kaatuminen sisätiloissa lumisilla kengillä tai liukastuminen sulaneeseen lumeen	Rappurallit (tarvittaessa kiinteät) ja välittömästi sisääntulossa matto, johon voi pyyhkiä kengät.
Varastot lukittu	Ilkivalta, varastaminen, tuhopoltto	Varastojen ovet aina lukittu. Roskakatoksen lukitus hankaloittaa tuhopolttomahdollisuutta.
Roska-astioiden ja muun palavan tavaran säilytys min 8 m rakennuksesta.	Tuhopoltto	Rakennusten alla tai välittömässä läheisyydessä ei saa säilyttää helposti syttyvää materiaalia, kuten roska-astioita. Yleensä vakuutusyhtiön määräys min 8 m. Lisätietoja palotarkastajilta.
Tupakointipaikat	Tulipalo	Tupakantumppeja varten metalliset kannella varustetut astiat. Tupakointipaikka ei suositeltavaa kiinteistön läheisyydessä palon leviämisen vuoksi.
Turvallinen liikkuminen katolla	Tapaturmat, kuolema	Katolla oleviin huoltokohteisiin pitää aina päästä turvallisesti. Suositus: tikkaiden alin askelma on 120 cm korkeudella maasta.
Pihan tasoerot	Tapaturmat, kuolema	- Pihan jyrkänteet on suojattu sopivin rakentein tai istutuksin. - Pihan kulkutiet portaineen ja luiskineen ovat turvalliset sekä varustetut tarkoituksenmukaisin kaitein ja käsijohtein.
Leikkipaikat ja välineet	Tapaturmat, kuolema	- Leikkipaikat ovat turvallisia ja niiden alustan rakenne on tarkoitukseen sopiva. Leikkipaikkojen ja –välineiden turvallisuus on syytä tarkistaa vähintään keväisin.

		- Leikki- ja oleskelualueen yhteydessä käytetään vain kasveja, joiden turvallisuus- ja terveystarve on pieni.
		- Talvella käytettävät leikkialueet tulee suojata katolta putoavalta lumelta ja jäältä.
Kokoontumispaikka	Henkilöiden pelastautuminen	Kokoontumispaikka on sovittu ja asukkaiden tiedossa: - ei ole pelastushenkilökunnan tiellä - sovittu myös mahdollisuus siirtyä lähistölle sisätiloihin.
HÄTÄTILANTEISIIN VARAUTUMINEN		
Poistumisreitit	Tulipalotilanteissa tapaturmat tai kuolema	Poistumisreitit vapaat sekä ovet avattavissa ilman avainta sisältä päin. - porraskäytävissä ei saa säilyttää mitään tavaraa: ei lastenvaunuja (niille oma säilytyspaikka, joka on palo-osastoitu), kukkia, koristeita, mattoja käytävillä tms. valvonta. Ei koske ala-oven kuramattoja.
Käsisammuttimet ja pikapalopostit, rakennuspalopostit	Tulipalon nopea sammuttaminen estyy.	Sammuttimia riittävä määrä kiinteistöön, sijoiteltu tarkoituksenmukaisesti ja merkitty näkyvästi. Rakennusluvassa on määritelty määrät ja paikat. Sammuttimet huollettu ja testattu. Pikapalopostia käytetään säännöllisesti. Rakennuspalopostit suositellaan huollettavaksi 5 vuoden välein.
Ensiapuvälineet	Ensiavun apuvälineet puuttuu.	Ensiapuvälineet päivitetty, merkitty ja järjestyksessä. Esim. kiinteistön yhteisissä tiloissa (tai asukkailla huoneistoissa).
Sähkön pääsulku	Vaaratilanteen paheneminen.	Sähkön pääsulun luo pääsy talon turvallisuusorganisaatiolla. Pääsulku merkitty selkeästi (päällä/pois).
Veden pääsulku	Vesivahinko tai sen paheneminen.	Veden pääsulun luo pääsy talon turvallisuusorganisaatiolla. Pääsulku merkitty selkeästi (päällä/pois).
Ilmastoinnin hätä- tai pääkatkaisija	Vaarallisten aineiden leviäminen sisätiloihin.	Ilmastoinnin pääkatkaisijan luo pääsy talon turvallisuusorganisaatiolla. Merkitty selkeästi päällä/pois. Hätäkatkaisija selkeällä paikalla ja merkitty.
Hissin hälytys		Hissin hälytysnumero (24 h/vrk) on merkitty hississä ja hissin ulkopuolella.

	Hissistä pelastaminen viivästyy.	
Palo-ovet	Tulipalo leviää koko kiinteistöön.	Palo-ovet ovat itsestään sulkeutuvia ja salpautuvia. Palo-ovia pidetään kiinni. Palo-ovet pitäisi merkitä tarroin. Valvonta ja huolto.
Läpiviennit	Tulipalo leviää koko kiinteistöön.	Läpiviennit palo-osastojen välillä ovat tiiviit.
Sähkökeskus	Tulipalo	Sähkökeskukset järjestyksessä ja merkitty. Pakolliset määräaikaistarkastukset, jos pääsulake yli 35 A. Sähkölaitokselta lisää ohjeita.
Väestönsuojien kunto	Suojautuminen estyy. Sairastuminen, tapaturmat tai kuolema.	Väestönsuoja on pidettävä toimintakunnossa ja huollettava säännöllisesti. Väestönsuoja tulee tarkastaa vähintään 10 vuoden välein (tarkastuspöytäkirja). Suoja tulee olla käyttöönotettavissa 72 tunnissa.
Palovaroittimet eivät toimi tai niitä ei ole	Tulipalon havaitseminen viivästyy, kuolema.	Asuinhuoneistossa tulee olla jokaista alkavaa 60 m ² kohden palovaroitin jokaisessa asuinkerroksessa. Suositeltavaa on, että palovaroittimia olisi makuuhuoneissa ja poistumisteillä sekä porraskäytävissä, kellarissa, ullakolla ja muissa yleisissä tiloissa. Palovaroittimiin on hyvä vaihtaa paristot kerran vuodessa sekä vaihtaa varoitin uuteen vähintään 7 v. välein. Palovaroitin sijoitetaan katon keskivaiheille, katso palovaroittimen käyttöohje.
Huoneilmassa häkää	Tulisijasta pääsee häkää huoneilmaan, kuolema.	Rakentamismääräysten mukaan tulisijan sulkupellissä tulee olla 3 % aukko peltiin porattuna tai kulman viistäminen. Lisäksi pelti on hyvä sulkea vasta hiilloksen sammuttua täysin. Mikäli huoneistossa on tulisija, on huoneistossa hyvä olla lisäksi häkävaroitin. Lue huolto- ja sijoitusohjeet varoittimen käyttöohjeesta.
Automaattinen paloilmoitin ei toimi	Tulipalon havaitseminen viivästyy, kuolema.	Paloilmoitinlaitteisto ilmoittaa tulipalosta hätäkeskukseen. Laitteistolla tulee olla nimetty hoitaja. Laitteisto tulee testata kuukausittain.
SISÄTILAT		
Lattiat, luiskat tai rappuset ovat liian liukkaita, mm.	Kaatuminen, tapaturma, kuolema.	Lattiapinnan tulee olla riittävän tasainen ja valmistettu tilan käyttötarkoitukseen soveltuvasta materiaalista niin, että liukastumis- tai

(porras)käytävä, sauna, kellari, ullakko.		kompastumisriski on pieni. Parannuskeinoja ovat esim. lattiapinnan korjaaminen tai uudistaminen ja liukuesteiden käyttö askelmien reunoissa.
Matot yleisissä tiloissa	Tulipalo, kaatuminen, tapaturma, kuolema.	Porraskäytävissä ei saa käyttää mattoja eikä muuta tavaraa. Ulko-oven edessä käytettävä matto (sallittu) tulee pysyä paikoillaan ja suorana, jotta kompastumisen vaara on mahdollisimman pieni.
Rappusten turvallisuus ja kaiteet: mm. porraskäytävä ja sauna	Kaatuminen, tapaturma, kuolema.	Portaat ovat valaistu. Lisäksi on hyvä käyttää jälkiheijastavia opasteita (porrastasanteet, askemat). Portailla ei saa olla harhaanastumisen tai kompastumisen vaaraa. Kaide (avo- tai suoja) tulee rakentaa, kun putoamiskorkeus ylittää 500 mm ja putoamisen vaara on olemassa. Suojakaidetta on käytettävä yli 700 mm:n tasoeron kohteissa, joihin on pääsy lapsilla. Kaiteen tulee kestää tarkoituksenmukainen henkilökuorma. Käsijohteen pää on muotoiltava turvalliseksi.
Parvekekaiteet	Putoaminen, tapaturmat, kuolema.	Parvekekaiteet ovat tukevat ja turvalliset. Suositeltavaa on, että parvekekaiteen suojaava osa on läpinäkyvä tai siinä muutoin on matalalla kurkistusaukkoja.
Lasirakenteet	Tapaturmat, kuolema.	Ikkunat, lasiseinät ja lasiovet, joihin on vaara törmätä, tulee merkitä siten, että ne helposti havaitaan.
Sähköasennukset , sähköjohdot ja -pistokkeet	Sähköiskut, tulipalo.	Sähkölaitteiden tulee olla pätevien sähköurakoitsijoiden asentamia ja toimia asianmukaisesti. Määräaikaistarkastukset suositeltavia asuinrakennukseen 15-30 vuoden välein. Lisäksi sähkölaitteistojen kuntoa on tarkkailtava jatkuvasti välittömien tarpeiden huomaamiseksi. Lisää tietoa www.tukes.fi .
Yleinen siisteys ja järjestys	Tapaturmat, tulipalot, kuolema.	Jokainen huolehtii omista jäljistä ja tavaroistaan. Valvonta. Taloyhtiön yhteiset säännöt varastointiin ja taloyhtiön yhteisiin tiloihin.

Valaistus	Kaatuminen, tapaturmat	Valaisimia on sijoitettu yleisiin tiloihin riittävästi, jotta liikkuminen on turvallista. Valaisimet toimivat ja polttimet vaihdetaan ajoissa.
SYITÄ TULIPALOIHIN		
Tuhopoltto	Tulipalo	Älä säilytä palavaa materiaali lähellä (8 m) rakennusta. Pidä ulko-ovet ja roskakatokset lukittuina, jotta ulkopuoliset eivät pääse yhteisiin tiloihin. Huolehdi hyvästä valaistuksesta kulkuteillä sekä rakennusten lähellä. Valaisimet voi kytkeä myös liikkeentunnistimeen.

Vialliset, räpsyvät loisteputket tai muut valaisimet.	Tulipalo	Vaihdetaan vialliset polttimet välittömästi tai estetään valaisimen käyttö.
Vialliset sähkölaitteet tai sähkölaitteen väärä käyttö: mm. liedet, pesukoneet, valaisimet, kylmälaitteet, tv, silitysrauta, ym.	Tulipalo	Käyttöohjeiden vastainen käyttö, sähkölaitteiden huono kunto tai huoltamattomuus on aina riski. Viallisia sähkölaitteita ei saa käyttää. Viallinen laite poistetaan heti käytöstä tai estetään sen käyttö. Laite korjataan tai vaihdetaan uuteen. Sijoita laite oikein. Älä käytä sisäkäyttöön tarkoitettuja sähkölaitteita tai jatkojohtoja ulkona. Pidä sähkölaitteet puhtaina. Suunnittele etukäteen alkusammutus ja laitteiden virrattomaksi tekeminen laitteen vikaantumisen varalta.
Lieden päällä tavaraa	Tulipalo	Lieden päällä ei saa säilyttää mitään tavaraa. Huolehdi, ettei lieden lähettävillä ole mitään syttyvää materiaalia. Jos liesi ei ole käytössä, irrota sulakkeet tai poista lieden kytkinten ”nappulat”.
Tupakointi sisällä	Tulipalo	Tupakointi sisällä ei ole suositeltavaa. Erityisen vaarallista tupakointi on vuoteessa tai sohvalla ja päihtyneenä. Tupakointi on turvallisinta ulkona asianmukaisilla tupakointipaikoilla.
Elävät kynttilät, grillaus tai muu avotuli, niiden käyttö ja valvonta	Tulipalo	- Parvekkeella ei ole suositeltavaa polttaa elävää kynttilää tai käyttää muuta avotulta. Esim. grillaus voidaan tarvittaessa kieltää järjestyssäännöissä, jotka yhtiökokous hyväksyy kokouksessaan. - Älä jätä palavaa kynttilää tai muuta avotulta koskaan yksin. Tulen sytyttäjä vastaa myös valvonnasta ja tulen sammuttamisesta. - Turvallinen astia kynttilälle on yläosaltaan reilusti avoin ja sisältä riittävän tilava. Varmista, ettei palavaa materiaalia ole kynttilän läheisyydessä. Aseta kynttilät riittävän etäälle toisistaan. - Jos pihassa käytetään ulkotulia: sijoita vähintään 3-10 m

		palavasta materiaalista ml. räystäsraja. Kiinnitä ulkotulet, jotta tuuli ei kaada. - Varaudu aina avotulta käsiteltäessä tulen sammuttamiseen (tukahduttaminen tai sammutus paloon soveltuvalla aineella).
Tulityöt	Tulipalo	Tilapäisellä tulityöpaikalla työskentelevällä tulee olla voimassa oleva tulityökortti. Tulityön tekemiseen tarvitaan isännöitsijän allekirjoittama lupa. Luvan myöntäjällä tulee olla myös voimassa oleva kortti.
Kattilahuone ja polttoaine	Tulipalo	Laitteet tulee olla huollettuja ja toimintakunnossa. Kattilahuone ja polttoainevarasto muodostavat oman palo-osastonsa, eikä siellä saa varastoida palavaa materiaalia. Palo-ovien tulee olla itsekseen sulkeutuvia ja salpautuvia.